

Klimatet i Skaraborg förändras

Stigande temperaturer och mer regn, men även mer torka samt ökad risk för skyfall och värmebölja kan komma att drabba samhället. Klimatet förändras i och med den globala uppvärmningen. Men hur kommer det att påverka just dig och vad kan du göra för att anpassa din bostad efter ett ändrat klimat? Skövde kommuns klimatanpassningsstrateg Tomas Ekelund ger svar på de vanligaste frågorna.

Först måste vi backa bandet och förstå varför klimatet förändras. Den globala uppvärmningen har pågått i flera decennier och kan inte förklaras med enbart naturliga faktorer.

– Den största orsaken till de snabba klimatförändringarna är vi människor och våra utsläpp av så kallade växthusgaser, säger Tomas Ekelund. Växthusgaser fångar upp värme som är på väg att stråla ut tillbaka till rymden. Mer växthusgaser innebär att mer värme stannar på jorden och det gör att hela jordens medeltemperatur ökar. De snabba klimatförändringar som vi har nu följer inte de naturliga förändringarna, som annars brukar vara både mindre och långsammare.

Förändringar i Skaraborg

I Skaraborg leder dessa förändringar främst till ett varmare och blötare klimat. Årsmedeltemperaturen lokalt förväntas öka från dagens cirka 6 grader upp mot 11 grader i slutet av 2000-talet. Årsmedelnederbörden ökar med mellan 10–30 procent under samma tidsperiod. Den största ökningen av nederbörden sker under vinterhalvåret och eftersom det förväntas vara varmare faller nederbörden snarare som regn än snö.

Ett varmare och blötare klimat påverkar även vegetationsperioden i länet, och växtsäsongen år 2100 kan komma att inledas i slutet av februari, istället för i början av april som idag. Därtill blir värmeböljor allt vanligare, vilket ökar behovet av kyla i byggnader samtidigt som risker för skogsbränder beräknas öka.

– Vår sårbarhet för klimatförändringar beror främst på hur mycket klimatet

Längs med Västra stambanan kan åkrarna ibland svämma över. Foto: Skövde kommun

förändras, hur snabbt det sker och hur väl förberett samhället är för att möta förändringen, säger Tomas Ekelund. Det kan låta som att det inte är så stora förändringar eller att de kommer ske förrän i en avlägsen framtid, men faktum är att klimatförändringarna berör samhället redan idag.

Åtgärder måste göras

Särskilt påverkas Skövdes fysiska planering och utbyggnaden av infrastrukturen eftersom de har lång livslängd. För att anpassa samhället till de klimatförändringar vi redan märker av idag, och de som vi inte kan förhindra i framtiden, finns det en mängd åtgärder vi kan göra. Dessa åtgärder kallas för klimatanpassning.

– Vi måste anpassa oss till både nutidens och framtidens klimat, säger Tomas Ekelund. Även om vi minskar våra utsläpp av växthusgaser idag kommer det att dröja innan uppvärmningen stannar av. Anpassningen till ett förändrat klimat måste därför ske samtidigt som vi bland annat jobbar för att minska utsläppen.

Exempel på klimatanpassningsåtgärder i samhället är öppna dagvattensystem som kan ta hand om regnvattnet och fler träd för att skapa skugga vid äldreboenden och skolgårdar.

Väder är inte detsamma som klimat

Väder beskriver temperatur, molnighet och andra egenskaper hos atmosfären i ett visst ögonblick, och kan skifta snabbt. Klimat sammanfattar hur vädret brukar vara i ett visst område. Normalt används en 30-årsperiod av väderdata för att få en god uppfattning av klimatet.

Arbetet i kommunen

Sveriges kommuner är nyckelaktörerna när det gäller klimatanpassningsarbetet, eftersom det är kommunen som ansvarar för den fysiska planeringen och övergripande verksamheter.

– Även om vissa kommuner är mer sårbara än andra så kommer alla att påverkas av klimatförändringar, säger Tomas Ekelund. I Skövde kommun har vi påbörjat arbetet med att ta fram en klimatanpassningsplan som kommer att beskriva hur ett framtida klimat påverkar oss och vilka konsekvenser det kan medföra för våra verksamheter. Genom medveten planering samt förebyggande åtgärder kan vi minska samhällets sårbarhet.

Så klimatanpassar du ditt hem

Kontrollera med din kommun och dina grannar om det förekommit **översvämningar i området tidigare**.

Kontrollera om det finns närliggande **sjöar, vattendrag eller sänkor** som kan svämma över och rådgör med din kommun.

Om ditt hus är försett med källare så **spola och underhåll dräneringsledning** med jämna mellanrum.

Förvara inte föremål på **golv i fuktkänsliga utrymmen**. Placera minst en decimeter över golvet, på lastpallar eller liknande.

Välj inte bara **hårda material runt huset** (som plattsättning eller asfalt), utan anlägg även ytor där vatten kan rinna undan.

Rensa **hängrännor, stuprör och silar** från kvistar, löv, tegelsand och annat som kan hindra vattnet.

Läs fler tips på webben:

skovde.se/klimatanpassningstips

Viadukterna i Skövde är några platser som ofta drabbas vid översvämningar. Foto: Skövde kommun

SKÖVDE